

Уроку мужності:

**"Героями не народжуються,
героями стають"**

Урок мужності на тему:

«Героями не народжуються, героями стають».

Мета:

- сформувати в учнів особистісні якості громадянина-патріота України, захисника Вітчизни ;
- розвинути уяву молодого покоління про героїчне минуле і теперішнє своєї країни;
- сприяти глибокому усвідомленню учнями цивільного та військового обов'язку перед своєю Батьківщиною;
- виховувати у підростаючого покоління почуття любові до Батьківщини, гордості за свою країну, шанобливого ставлення до державних і суспільних цінностей.

Наочне оформлення: карта України, портрети захисників України, рушники, відеоролики, презентація, символіка України.

Технічні засоби: мультимедійне обладнання.

Тип уроку: виховна година

Епіграф:

*Герой - це людина, що у рішучий момент
робить те, що потрібно робити в
інтересах людського суспільства.*

Ю. Фучик

Хід уроку:

Вступне слово вчителя: 1. Сьогодні ми разом спробуємо знайти відповіді на хвилюючі вас питання: яких людей можна вважати героями; що означає «героїчний вчинок»; чи можна чесне виконання свого обов'язку вважати подвигом; чи обов'язково подвиг пов'язаний з ризиком для життя; що значить «бути мужнім» ; і, нарешті, «Подвиг – це спалах відваги, випадковість чи результат всього життя?».

Учитель . Так хто ж такий герой? Геро́й (дав.-гр. ἥρως, *hĕrōs* — святий, священний, божественний, богатир, звитяжець, витязь) — людина, яка здійснює великі вчинки на благо людського суспільства. У стародавні часи, зокрема в давній Греції, у зв'язку з надзвичайними здібностями, героїв вважали за напівбогів. У наш час героями називають видатних своїми здібностями й діяльністю людей, що виявляють відвагу й самовідданість у бою та праці, людей, які втілюють основні риси певної епохи.

Учитель . В Україні існує звання Герой України. Це звання, яке є найвищою державною нагородою України, було запроваджено Указом Президента України № 944/1998 від 23 серпня 1998 року з нагоди 7-ї річниці незалежності

України для нагородження громадян України за здійснення визначного героїського вчинку та трудового подвигу.

Таким чином звання Герой України стало сучасним аналогом радянських звань Героя Соціалістичної Праці та Героя Радянського Союзу. За цей час звання Герой України було удостоєно 397 осіб.

Учитель . На наш край, на нашу рідну неньку – Україну, неодноразово зазіхали вороги: і турки, і татари, і поляки. Вони хотіли поставити її на коліна, володіти її безмежними просторами. Вони руйнували, палили села і міста, забирали в полон красивих українських дівчат, які славились на весь світ своєю вродою; міцних хлопців, яких потім продавали на невільницьких ринках, а старих людей просто безжалісно вбивали. Плач і стогін стояли над рідною землею. Але український народ не корився лихим нападникам, мужньо боровся проти них. У цій боротьбі особливо відзначилось козацтво.

Учитель . Багато фольклорних творів присвячено і визвольній війні українського народу та їх героям. Особливе місце серед них займають думи про Богдана Хмельницького та його соратників – Івана Богуна, Максима Кривоноса. Всевидющі кобзарі в своїх піснях звеличують сміливість та безстрашність перед ворогом народних улюбленців, «які рубали мечем голову з плечей, а решту ляхів топили водою...»

Учитель . Герої багатьох народних дум вчать нас завжди пам'ятати, хто ми і чий ми діти; любити і шанувати славу історію нашого народу, бути чесними, сміливими і мужніми, безмежно любити свою Вітчизну. І якщо буде в тому потреба – не вагаючись віддати за неї навіть своє життя, як це зробили мужні народні герої, оспівані в думах і піснях.

1-й учень:

Я знаю вас, нащадки запорожців,
Я вірю вам і низько б'ю чолом.
Дивлюсь на вас і вірою займаюсь,
І б'ю поламаним крилом.

2-й учень:

Нашої заслуги в тім не бачу,
Нашої не знаю в тім вини,
Що козацьку бунтівливу вдачу
Нам лишили предки з давнини.
Нам і те не добавляє слави,
Що вони без чужоземних сил
Заступили землю кучеряву
Горами високими могил.

Учитель: А скільки випробувань лягло на плечі українців. Війни, революції, голодомори...

3-й учень:

Моя ти рідна Україно,
На прапорі твоїм блакить,
Багата й сильная країна,
Де жито в колосі шумить.

Пройшла страшний ти час розрухи,
Голодомору і війни,
Розправили величні крила
Твої знедолені сини.

4-й учень:

Із козаків ті українці,
Що підняли тебе з руїн,
Й поставили тебе, убогу,
На рівень інших всіх країн.

Тепер ти вільна, Україно,
Ніхто тебе більш не згнобить,
Ніяка сила не зламає
І щастя нам не вкоротить.

5-й учень:

Ми ворогів своїх здолаєм,
Могутні станем і міцні,
Свободу втримаєм руками
Й складатимем про це пісні.

Коли ж брудкі жадібні руки
Простягнуть вороги до нас,

Згуртуєм ми свої громади,
Бо вже тоді прийшов наш час.

1-й учень:

За нашу правду і свободу
Життя спокійно віддамо,
Як наші предки воювали
За наше щастя і добро.

Здобудем волю і свободу
Ми для онуків та дітей,
Здобудем славу і майбутнє
Для України та людей!..

Учитель 1. Наш урок мужності ми проводимо напередодні важливої дати: річниці з дня виведення радянських військ з Афганістану. Рішення ввести радянські війська до [Афганістану](#) ухвалено [12 грудня 1979](#) року на засіданні [Політбюро ЦК КПРС](#) і оформлено секретною ухвалою [ЦК КПРС](#). Офіційна мета введення була — запобігти загрозі іноземного військового втручання. Як формальну підставу Політбюро ЦК КПРС використовувало неодноразові прохання керівництва [Афганістану](#).

Військове угруповання, яке офіційна радянська пропаганда називала винятково Обмеженим контингентом радянських військ ([рос.](#) ОКСВ), опинилося безпосередньо втягнутим у громадянську війну, що розгорялася в Афганістані, і стало її активним учасником та головним збудником.

Учитель 2. 25 грудня 1979 року почалося введення радянських військ в ДРА по трьох напрямках: [Кушка](#)—[Шинданд](#)—[Кандагар](#), [Термез](#)—[Кундуз](#)—[Кабул](#), [Хорог](#)—[Файзабад](#). Десант висаджувався на аеродромах [Кабул](#), [Баграм](#), [Кандагар](#). Відповідно до Женевських угод виведення радянських військ з території Афганістану почалося [15 травня 1988](#) року.

[15 лютого 1989](#) року з Афганістану повністю виведені радянські війська. Виведенням військ 40-ої армії керував останній командувач контингентом генерал-лейтенант [Громов](#).

Афганська війна йшла з [25 грудня 1979](#) до [15 лютого 1989](#) року, тобто 3340 днів. Через горнило радянсько-афганської війни пройшло більше 160 000 українців. З них 2 378 загинули, в тому числі 60 вважаються зниклими безвісти або тими, що потрапили в полон.

Учитель 1. Поранення отримали більше 8 000 українців, з них 4 687 повернулися додому інвалідами.

Українці, що пройшли шлях афганської війни показали мужність та героїзм, які здавна притаманні нашому народу, які передаються з покоління в покоління. Із 72 осіб, удостоєних за роки «афганської» війни звання [Герой Радянського Союзу](#), є 11 українців¹

Учитель 2: Герої поруч, герої серед нас. Сьогодні на зустріч з нами запрошено учасника бойових дій в Афганістані... В далекому 1986 році йому було ...Задумайтесь – майже ваш ровесник, а які випробування на міцність та мужність випали на його долю.

Виступ гостя.

Учитель 1: Чи не одними з найперших співвітчизників, що вийшли на Майдан, в час революції Гідності, були воїни-афганці. Адже саме люди котрі бачили смерть

власними очима, вміють цінувати свободу та мають загострене почуття справедливості та честі.

ПРИТЧА ПРО ГІДНІСТЬ

Якось уже так повелося,
Що править балом стали гроші.
А Гідність вергли до підлоги,
Щоб витирать об неї ноги.
З тих пір отак вона й лежала.
Волоссям сльози витирала.

Та край всьому колись приходить.
Піднялась Гідність із підлоги
І вийшла на Майдан столиці –
Піднесена, червонолиця.
Вимогу склала – поважати.
Та кат велів кийка узяти
Й побить її, немов злодюжку.
- Хлясь! Хлясь!, - полилась кровці юшка
Обличчям, спиною, руками...
Не покорилася.
Вулканом Увись знеслася, забурлила,
Свій дух прадавній відродила.
Та кат так просто не здавався.
Сидить на троні він збирався
Ще довго, із царем сусіднім
Діла творити несусвітні.
У хід пішли погрози грізні
Про зашморг і клітки залізні.
І Гідність зморену і змерзлу
Ловили, у застінки везли.
Втікала, в ранах було тіло.
І знову на Майдан летіла.
А потім був четвер кривавий...
У Гідність із рушниць стріляли!
Хто боронить її узявся,
У небо ангелом піднявся.
Їх була сотня. Всі ридали.
Та Гідність крил своїх не склала.
Розбила ката владні мури –
Утік в нору, неначе шурик.

Нам дім тепер новий зводити,
Щоб Гідність гідно поселити.

1-й учень.

Шевченко воскрес на Майдані,
Прийшов до героїв своїх.

Кіптява шин, шум водометів
Спалахи, крики і кулі політ –
Все це фіксують бійці-репортери.
Раптом – здивований крик:
“Гляньте, дивіться : Тарас на
Майдані!!!”
Сотні очей оглядають пожар:
В чорному мороці диму
Вогнем проявився Кобзар.
Стислося серце тоді не єдине:
Господній то знак для усіх.

Відео. Тіана Роз. «Мамо, не плач. Слава Героям.»

2-й учень.

Я втратив друга на майдані,
Від кулі снайпера він впав.
Я чув слова його останні,
Які він тихо промовляв:
«Якби ж ти знав, як хочу жити...
Як жити хочеться мені...»
І голос стих, замовк навіки
І згасли у очах вогні.

Приціл твоє серце знайшов.

Скорилось серце смертній рані.
Він шансу вижити не мав,
Я втратив друга на майдані,
Ні, я не плакав! Я ридав.

3-й учень.

Ти став воїном Небесної сотні,
А чи ангелом... я не знаю...
Тільки очі твої неповторні
Ми забути права не маєм.

Ти душу звільнив від страху
І в бік барикади пішов,
Та вбивця стріляв із даху,

Ти просто ішов і всміхався,
Згадавши про маму в ту мить,
Як тато за тебе боявся...
Й не чув, і не бачив, що куля летить!

І глянув навколо востаннє :
Десь поруч буяло життя...
Два дні тебе віддаляли
Від омріяного майбуття.

А вбивця ловив прицілом
Вже іншу невинну ціль.
Для нього це звичне діло,
Його не болів твій біль.

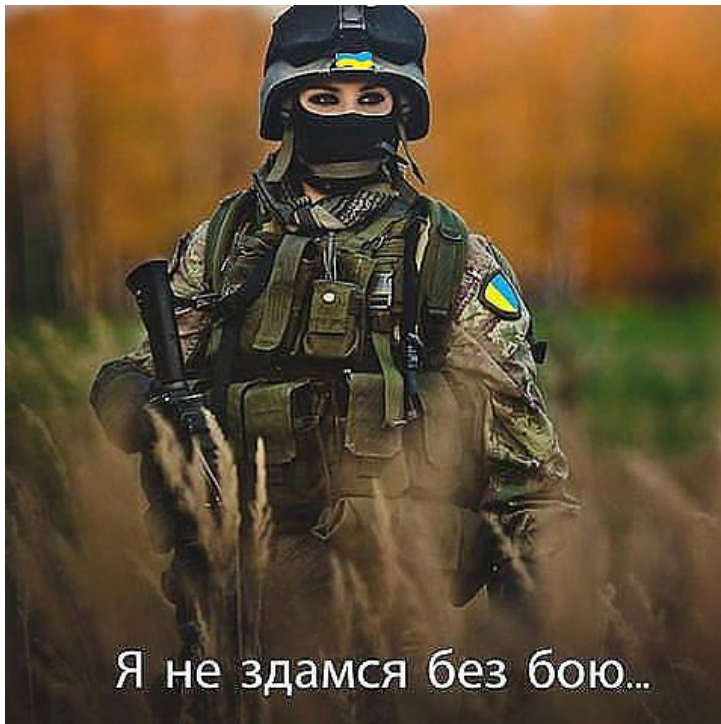
4-й учень.

Ти руку підійняв на брата,
і в спину ти йому стріляв,
ну як тепер спокійно спати,
ти ж бо його зовсім не знав.
Із кров'ю на руках лягаєш,
бо що робив ти добре знав,
але, повір, іще не знаєш,
що душу д'яволу продав.
Узявши в свої руки зброю,
так легко у людей стріляв,
тепер душа не матиме покою,
ти рід навіки свій прокляв.
Не оминеш кару Господню,
бо згубив долю не одну,
коли потрапиш ти в безодню,
помішуй, каючись, смолу.
Та вже нічого не змінити,
біда постукала в шибки,
із горем цим ми будем жити,
бо помирали козаки.
І вічна пам'ять цим героям,
що за свободу помирали,
вони були зовсім без зброї,
а їх взяли, і розстріляли.
Земля здригнулась, і умилась кров'ю,
ці постріли ще й досі, в голові, лунають,
ми пам'ятаємо їх, у серцях, з любов'ю,
і вірим, що ГЕРОЇ НЕ ВМИРАЮТЬ!!!

Ти бачив, як куля рве тіло,
Стріляючи, навіть радів.

Стріляв на ураження в шию,
У голову і у висок,
Щоб навіть і шансу не було
До волі зробити хоч крок.

Вогнем незламним серце загорілось –
Свічадо Волі і Свободи дух!
І осяятило шлях, розкрило крила:
Позвало на МАЙДАН – до лав – в Народний рух!
Та підла куля, камінь, чи граната

5-й учень.

Що було у тебе на думці,
Коли ти безжально стріляв?
Невже і не тьохнуло в серці,
Коли ти на курок натискав?

Ти бачив тоді їхні очі...
Ти бачив той запал у них...
Лиш тільки страху не побачив,
Боятись не вміли вони.

Це дуже тебе розізлило,
І через оптичний приціл,

Багато ще вас там стріляли
І кров'ю покрилась земля.
Ще довго там кулі свистали
І сотня бійців полягла.

Вони були зовсім без зброї...
За що ти забрав в них життя?
Та знай, не вмирають герої,
Бо житимуть в наших серцях!

6-й учень.

Ви мріяли про щастя, про
прекрасне:
Надіялись і вірили, творили і
жили,
Любили Україну, рідну землю-
матір,
І справжніми дітьми її були!

За мить призупинили крок життя...
І обагрились кров'ю руки ката.
НЕБЕСНИМ АНГЕЛОМ полинула душа!
НЕБЕСНА СОТНЯ – наша перша лава
У справедливій мирній боротьбі
За Україну полягла – ГЕРОЯМ СЛАВА!!!
І ВІЧНА ПАМ'ЯТЬ їм на цій землі!!!

Учитель .

Їм не пробачимо

Вас не забудемо...

Молоді хлопці, інтелектуальний мужній цвіт нації... Сльози в очах при згадці за кожного з Вас...Як нам буде Вас бракувати...

Учитель.

Ви боролись за вільну Україну, за справедливість і так шкода, що не зможете пожити в ній... Ви ті, кому ми хочемо вклонитися до землі... (уклін)

Учитель.

Ви - Герої, кожен, хто поклав життя і здоров'я - Герої, кожен, хто підтримував майдан, був на передовій, молився за перемогу - Герої! А герої не вмирають...

[Відео. «Мамо,не плач. Я повернусь весною.\(Пісня\) Небесна Сотня.»](#)

Учитель 1. Не все населення України населення України погодилося з курсом, обраним більшістю. Населення Криму на Референдумі, під дулом автоматів, проголосувало за вступ до Росії. В березні 2014 року було анексовано Крим. В серпні 2014 року розпочалася антитерористична операція в Луганській та Донецькій областях, яка триває й донині.

Учитель.

[Полоненим кіборгам.](#)

Пробач, що не поруч з тобою іду

В Донецьку на плаху, мій брате!
Пробач, що не можу відвести біду
І навіть за руку узяти....
Пробач...
Ти мене стільки днів захищав
В руїнах аеропорту...
Під шквалом вогню дні і ночі не спав.
Ти з кіборгів сильних когорти.
Пробач, я не в змозі тебе обійнять,
Щоб сили і духу додати,
В невідворотності данного дня
Я хочу з тобою стояти.
За наш рідний край, неба синь - Україну,
За дім, за дітей, за сім'ю,
За правду, за волю, червону калину,
Що віру нам в серці дають.
Пробач...
Це - Голгофа твоя, розпинання.
І важко нести хрест тяжкий.
Не бійся нічого, мій брате названий...
Не опускай голови...
Я знаю, вже скоро заплачуть іуди,
Що в спину штовхаючи вірять брехні.
Як боляче бачити: люди - не люди.
Пробач, якщо можеш, і їх.

Учитель 1 Звернули увагу на те, як він ішов? Він йшов так, що кацапські виродки та недороси з автоматами ЙОГО БОЯЛИСЯ!!!! Це дійсно була дорога СЛАВИ! Молимося за всіх! Всіх, хто захищає Батьківщину, наші ГЕРОЇ!!!

Ти йшов, як Він, смиренно так ішов,
свого Хреста ніс на свою Голгофу.
В глибоких ранах запеклася кров під камуфляжем,
що змокрів від поту.
Й тобі юрба кричала: Розіпни!
за те, що боронив свою Україну.
А ти ішов проклятий без вини,

слова і камені летіли вслід у спину.
Не впадь, рідненький, під тяжким хрестом,
бо мусиш до кінця пройти страшну дорогу.
У відповідь на зло, не варто - злом,
в душі тихенько змов Молитву Богу....
Ти так смиренно ніс свого хреста.
Юрба хотіла хліба і забави.
Це їх дорога, їх страшна ганьба.
Для тебе це була дорога - СЛАВИ!

6-й учень.

З великим духом до життя,
Сини та доньки – вільні діти.
Ніколи не загине ця земля,
Бо Україна вічно буде жити.
Не візьме силою москаль
Славетну нашу Україну.
Степи, поля, гори, ліси...
За них стояти до загину!
Не згине сила, доки є
Хліб український і калина.
Доки Дніпро життя дає –
Свята вода у ньому лине.
Доки є поле золоте,
Над ним блакитне небо –

Україна наша... Ні, не вмере!

А ворог вернеться до себе.

1-й учень.

Не бачила ні танків, ані зброї,
Надіюсь не побачити Москву.
За небо мирне дякую, Героє,
За те, що в Україні я живу!

Не чула як стріляють автомати,
Не знаю я і путінських потвор,
За рідний край завдячую, Солдате,
За синьо-жовтий, а не триколор.

Хоч в новий рік буде щось "по-новому",
І прийде мир до нас, можливо, з ним,
От-от і ти повернешся додому,
В свою країну, вільним і живим.

Ти першим скажеш "Слава Україні!"
Бо славу цю виборював у бої,
А твій народ почує неодмінно
І відповідь: "Слава тобі, Героє!"

2-й учень.

В містах та селах -
Біль та сльози,
На всій моїй Україні – біль.
В мороз і в спеку – за свободу
Багато полягло синів.
Їх душі в небі над полями,
Немов лелеки, журавлі,
Завжди у серці вони з нами –
Герої не вмирають, ні!

Учитель 1. Кожен хто сьогодні стоїть на захисті територіальної цілісності нашої держави, на захисті свободи України є Героєм. Частина з них віддали найдорожче – своє життя.

Учитель 1. Сьогодні не є актуальним вислів: «Моя хата скраю, я нічого не знаю». Сьогодні більшість українців не залишаються байдужими щодо подій на сході нашої країни. Завдяки їх гуманітарній допомозі тримається наша армія, а ворог не може просуватися вглиб України та зазнає втрат.

Учитель 2. Волонтер ([фр. volontaire](#) (доброволець) → [лат. voluntarius](#) → [лат. voluntas](#) (вільне волевиявлення) → [лат. volō](#) (бажання, намір)) — добровільний помічник. Це люди, які цілком безоплатно займаються громадською діяльністю, працюють у сиротинцях, [притулках для неповнолітніх](#), [школах-інтернатах](#), будинках престарілих тощо.

В Україні існує давня традиція суспільної праці, взаємодопомоги, піклування про ближнього. Осіб, які працювали у цій сфері, називали громадськими діячами, [альтруїстами](#), добродійцями, добровольцями тощо. Настали нові часи і по-іншому стали називати таких

[Волонтерський рух](#) — добродійна діяльність, яка здійснюється фізичними особами на засадах неприбуткової діяльності, без заробітної плати, без просування по службі, заради добробуту та процвітання спільнот і суспільства в цілому. Людину, яка добровільно надає безоплатну соціальну допомогу та послуги інвалідам, хворим, особам і соціальним групам, що опинилися в складній життєвій ситуації, називають **волонтером**.

Учитель 1. Волонтери керуються такими принципами:

- визнають право на закріплення за всіма чоловіками, жінками та дітьми, незалежно від їхньої расової приналежності, [віросповідання](#), фізичних особливостей, відповідного соціального та матеріального становища;
- поважають гідність і культуру всіх людей;
- надають допомогу, безкоштовні послуги особисто або організовано в дусі партнерства і братерства;
- визнають рівну важливість особистих і колективних потреб, сприяють їх колективному забезпеченню;
- ставлять перед собою мету перетворити [волонтерство](#) в елемент особистого процвітання, набуття нових знань і навичок, удосконалення здібностей, стимулюючи для цього ініціативу і творчість людей, надаючи кожному можливість бути творцем, а не користувачем, спостерігачем;
- стимулюють почуття відповідальності, заохочують сімейну, колективну і міжнародну [солідарність](#).

[Волонтерська діяльність](#) як прояв милосердя і добродійності буде існувати доти, доки існує потреба людей у тій чи іншій допомозі та обмежена державна участь у задоволенні потреб своїх громадян, їхній соціальній підтримці.

Учитель 2. Волонтерський рух в умовах війни на сході України.

З початком окупації Криму Росією у березні 2014 року та антитерористичної операції на сході України у квітні 2014 року в Україні активізувався волонтерський рух, який має на меті:

- допомогу бійцям українських силових структур та добровольчих батальйонів в отриманні сучасного обмундирування, амуніції, технічних засобів,

транспорту тощо для успішного проведення антитерористичної операції на сході України;

- допомогу внутрішньо переміщеним особам, які вимушено залишили свої домівки у Криму та на Донбасі, у пошуку житла, допомогу речами першої необхідності, їжею та одягом.

Учень 3.

ВОЛОНТЕРИ

Хто вбрання, взуття в АТО
Пічки, ліки і авто,
Тепловізори, книжки,
Гігієну, спальники
Закупив, на фронт допер?
Це, звичайно, ВОЛОНТЕР.

Учень 4.

Хто у сквері, в мережі,
В розпродажі-гаражі,
У театрах без кінця,
Для АТО-шного бійця,
Кошт збирає, щоб не вмер?
Це, звичайно, ВОЛОНТЕР,

Учень 5.

Хто поранених везе,
Першу поміч надає?
Вирятовує бійців
Із полону ворогів,
Ремонтує БТР?
Це, звичайно, ВОЛОНТЕР.

Учень 1.

Хто у госпіталь спішить,
Раненого розсмішить,
Їжу принесе, квітки,
Лист напише залюбки
До дівчат, матусь, сестер?
Це, звичайно, ВОЛОНТЕР.

Учень 2.

Милосердя офіцери –
Наші славні волонтери!
За добро, що кожен робить,
Хай Господь вас нагородить.

Учень 3.

Коли бюрократи прокрались, коли генерали злякались,
коли задрижала держава на грані падіння, –
тоді-то – не десь і не звідкись, –а тут, поряд з нами, – з’явилися
такі собі хлопці й дівчата з несплячим сумлінням.
Вони були завжди, у цьому вся річ, і світ на них держиться сотні сторіч.

Учень 1 .

Я єсть народ, якого Правди сила ніким звойована ще не була.
Яка біда мене, яка чума косила! — а сила знову розцвіла.

Учень 2.

В мені тече кров українського роду,
Його велич і сила сплелися між віків,
Я – патріот! Я борюся за свободу,
Я вперто зламаю усіх ворогів!

Учитель 1: Слава Україні!

Відповідь: Героям слава!

Учитель 2: Україна-це...

Відповідь: Єдина країна

Разом – Україна понад усе!